

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА «ДАНОН ДНІПРО»

Малєєв В.О.,

канд. с.-г. наук, доцент

Херсонський національний технічний університет

Загальна модель СУОП підприємства згідно з ДСТУ ОHSAS 18001:2010 охоплює політику в сфері якості, планування, запровадження і підтримки функціонування,

перевірки, аналізу з боку керівництва, постійного вдосконалення. Пояснити її можна наступним чином: плануй – встановлюй цілі та визначай процеси, необхідні для отримання результатів, відповідній політиці підприємства в галузі охорони праці; виконуй – впроваджуй процеси; перевіряй – виконуй моніторинг і вимірної процеси, включаючи політику в сфері охорони праці, цілі, завдання, нормативні вимоги, а також звітуй про результати; дій – приймай заходи для постійного поліпшення показників в сфері охорони праці [1]. Основні елементи СУОП можна представити наступним чином (рис. 1).

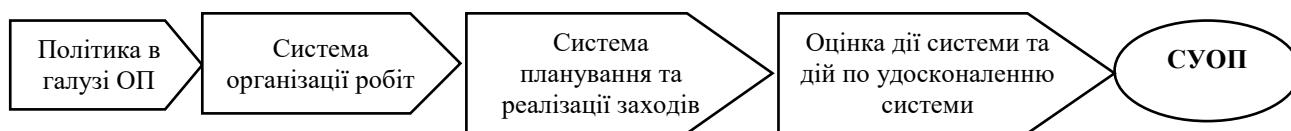

Рисунок № 1 – Основні елементи СУОП

Компанії Danone входить до складу «Danone-Юнімілк» працює в Україні з 1998 р. У 2006 р. компанія придбала молокозавод «Родич» у Херсоні, який був модернізований і перейменований в «Данон-Дніпро». Компанія реалізує в Україні молочні продукти під торговими марками «Актімель», «Активія», «Растішка», «Даніссімо», «Живинка», «Веселий пастушок», «Біобаланс», «Тема», «Простоквашино», «Галактон». Підприємство «Данон» пропагує здоровий спосіб життя. У зв'язку з тим, що компанія була заснована у Франції, то внутрішній розпорядок на даному підприємстві має певні відмінності від вітчизняних підприємств.

На підприємстві при проходженні співбесіди щодо прийняття на роботу, практику чи просто відвідування (екскурсії) обов'язковою умовою є ознайомлення з технікою безпеки. Без попереднього інструктажу ніхто не зможе продовжити свою діяльність на території заводу. Якщо людина буде знаходитися на підприємстві тривалий час (працевлаштування, практика), то після самостійного вивчення та ознайомлення з інструктажем техніки безпеки, потрібно пройти співбесіду з начальником охорони праці на підприємстві, де буде перевірено засвоєний матеріал.

Завод поділений на певні частини, і перед відвідуванням, наприклад, лабораторії, потрібно змінити одяг та скористатися змінним взуттям (все це знаходиться в спеціальній кімнаті перед входом на територію лабораторії). Компанія «Данон» ставить перед собою подвійну мету: внесок в розвиток бізнесу, який поєднується з турботою про людей. Показники в цьому напрямку заводу «Данон Дніпро», розташованого в Херсоні, одні з кращих серед всіх молочних підприємств групи «Данон» у світі [2].

Пріоритетом № 1 для компанії є безпека працюючих. Це обумовлено на заводі експлуатацією на заводі обладнання та виконанням робіт підвищеної небезпеки. Це роботи в діючих електроустановках; експлуатація, ремонт і технічне обслуговування обладнання, пов'язаного з використанням небезпечних речовин (амоніак – IV класу небезпеки); експлуатація, ремонт обладнання підвищеної небезпеки (обладнання та лінійні частини газопроводів систем газопостачання природним газом, споруди на них). Також мають місце шкідливі фактори виробничого середовища. Компанія розро-

била своєю політикою в сфері безпеки праці, яка заснована на нормативно-правовій базі. Головним показником ефективності даної політики є відсутність виробничого травматизму загального характеру уже понад 1200 днів, та відсутність летальних нещасних випадків на заводі за весь період існування.

Для розробки системи управління охороною праці керівництво заводу «Данон» скористалися допомогою компанії «Дюпон». Вони розробили спеціально для підприємства (2004 р.) програму WISE. Вона складається з тринадцяти елементів. Слід також зазначити, що WISE – це не тільки безпека на виробництві. Програма має більш широку сферу дії, й поширюється на поведінку людини в неробочий час. Зокрема, дотримання всіх запобіжних заходів по дорозі на роботу та з роботи, наприклад, при водінні автомобіля в осінній і весняний період, при ходьбі пішки в ожеледь. Також, WISE передбачає правила безпеки в побуті. Навіть автомобілі біля заводу розташовуються у напрямку виїзду, на випадок термінової евакуації. Дане правило затверджено відповідним наказом [2]. Реалізація програми WISE запроваджена на принципах, наданих у таблиці 1.

Програма WISE показала свою ефективність. За п'ять років коефіцієнт частоти нещасних випадків в «Group DANONE» знизився більш ніж на 47%. Система WISE має також певні підсистеми, які покращують діяльність всього підприємства. Серед підсистем WISE програма NEAR MISS. У дослівному перекладі near miss звучить як «небезпека поруч». Це будь-яка подія, яка могла б привести до нещасного випадку, шкоди нанесенню або негативному впливу на навколишнє середовище.

Серед основних цілей програми – визначати та фіксувати всі near miss, що відбуваються на заводі, збираючи інформацію від співробітників, а також реагувати на виявлені ризики до того, як вони призведуть до нещасних випадків. Також на заводі діє програма оцінки ризиків. На кожній ділянці розміщені карти ризиків обладнання. Кожен хто входить на виробництво може побачити, який потенційний ризик його підстерігає саме на даній ділянці. Це жива система оцінки й щорічної переоцінки ризиків: або переоцінюється за часом, раз на рік; або в разі зміни умов праці, встановлення нового обладнання, запуску нового виробничого процесу.

Ще однією підсистемою WISE є програма поведінкових аудитів. Її суть в тому, що аудитор входить у цех або лабораторію і дивиться за тим, як працюють люди. Його завдання не в тому, щоб побачивши порушення або помилку покарати, а навпаки: побачивши, що роблять правильно – похвалити, а побачивши, що роблять неправильно – поговорити з людиною, яка допускає порушення або помилку. Зокрема, спробувати йому пояснити, чому це «неправильно» може бути небезпечно і не карати за порушення. Після кожного аудиту заповнюється рапорт, де аудитор викладає, що він побачив, але ніколи не згадує прізвище порушника.

Принципи програми WISE

Принципи програми WISE	Опис кроків, які були зроблені на підприємстві «Данон Дніпро»
Організація системи безпеки	Створено загальнозаводський комітет з безпеки, який координує впровадження WISE
Високі стандарти безпеки	Введений показник ефективності управління безпекою – це відсоток реалізації запланованих дій з охорони праці в зазначений термін
Підтримка персоналу по охороні праці	Стартували регулярні зібрання з безпеки у відділах, на яких працівники мають можливість висловити проблеми з безпеки, які для них найбільш актуальні;
Ефективна комунікація	
навчання	
Політика з безпеки праці	
Видима прихильність керівництва	
Відповідальність лінійного керівництва	Керівники почали проводити регулярні аудити з безпеки в межах зон відповідальності відділів
Підрядники	
Амбітні цілі і завдання	
Мотивація	Сформульовано принципи безпеки «Данон Дніпро», в яких чітко позначена мета, а саме нуль нещасних випадків та шляхи, якими вона буде досягнута
Спостереження / аудити	На основі інформації на зборах з безпеки та аудитів керівники відділів формують та відслідковують реалізацію планів дій з охорони праці у відділах
Розслідування подій	

Разом з тим, начальники підрозділів мають можливість відстежити та проаналізувати проблеми, знайти причину, чому працівник продовжує працювати неправильно: може щось заважає, доставляє незручність, або просто не розуміє в чому небезпека порушення, яке він допускає. Паралельно з поведінковими аудитами на заводі діє система «штрафних карток». Наприклад, якщо працівник бачить, що його колега порушує правила виробничої безпеки, він має повне право підійти і вручити порушнику жовту картку, попередивши його при цьому про небезпеку, пояснивши, до яких наслідків це може призвести. Якщо перший раз вручення жовтої картки супроводжується тільки попередженням і не тягне за собою додаткових санкцій, то другий раз, отримуючи картку, порушник позбавляється бонусу, і в залежності від серйозності порушення такий працівник може бути навіть звільнений.

Ще одним важливим моментом на шляху до поліпшення виробничої безпеки є також «ящик щодо поліпшення». Такі скриньки встановлені по всій території заводу, поруч з ними – спеціальні бланки, на яких кожен співробітник може викласти свої пропозиції не тільки щодо поліпшення умов праці, а в цілому по безпеці. Раз на місяць ці пропозиції розглядаються керівництвом, і за кожен прийняту пропозицію працівник, який його запропонував – нагороджується.

Таким чином, французька компанія «Данон Дніпро» реально побудувала ефективну систему управління охороною праці, маючи при цьому прекрасні результати щодо відсутності летального виробничого травматизму.

Список використаних джерел:

1. Система управління охороною труда на підприємствах. URL: <http://hrliga.com/index.php?module=news&op=view&id=12823> (дата звернення 12.11.2021).
2. Малєєв В. О., Кобзар Т. С., Безпальченко В. М. Система управління охороною праці на прикладі підприємства «ДАНОН ДНІПРО». *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2017. № 4 (63). С. 76-83.
3. Головне управління Держпраці у Херсонській області. URL: <http://ks.dsp.gov.ua/> (дата звернення 14.11.2021).